

Niepodjęcie lub odstąpienie od leczenia pacjenta

Warunkiem skutecznego niepodjęcia lub odstąpienia od leczenia jest to, aby zwłoka w udzieleniu pomocy lekarskiej będąca skutkiem odmowy lub niepodjęcia leczenia nie spowodowała dla pacjenta niebezpieczeństwa utraty życia, ciężkiego uszkodzenia ciała lub ciężkiego rozstroju zdrowia. Chodzi tu wyłącznie o **szczególnie uzasadnione wypadki**, zaś w przypadku lekarzy zatrudnionych na podstawie stosunku pracy lub w ramach służby muszą istnieć **poważne powody i wymagana jest zgoda przełożonego**.

Trudno stworzyć zamknięty katalog przyczyn i wypadków uzasadniających niepodjęcie lub odstąpienie od leczenia. W szczególności może to być brak współpracy z lekarzem w procesie leczenia, brak dostatecznej znajomości języka polskiego, agresywne zachowanie pacjenta wobec lekarza, brak możliwości podjęcia leczenia (np. z uwagi na nieposiadanie specjalistycznego sprzętu medycznego). Każdy przypadek powinien być jednak traktowany indywidualnie.

Lekarz, który **odstępuje od leczenia** ma obowiązek odnotować ten fakt w dokumentacji medycznej, a samo odstąpienie wymaga uzasadnienia. Takiego obowiązku nie przewiduje się w przypadku **niepodjęcia leczenia**. Nie zwalnia to jednak z zachowania warunków, o których była mowa wcześniej. Pomimo tego dla celów dowodowych warto odnotować fakt i podstawy uzasadniające niepodjęcie leczenia.

Na lekarzu, który **odstąpił od leczenia**, ciąży również obowiązek poinformowania pacjenta o tym fakcie dostatecznie wcześniej oraz wskazania realnych możliwości uzyskania świadczenia u innego lekarza lub w podmiocie leczniczym. Przez określenie „dostatecznie wcześniej” należy przyjąć rozsądny okres czasu, w którym pacjent będzie mógł uzyskać niezbędną pomoc lekarską. Uzyskanie świadczenia we wskazanym miejscu powinno być realnie możliwe, nie zawsze będzie zatem wystarczające podanie adresu lub numeru telefonu do innej placówki.

Podstawa prawna: art. 38 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty oraz art. 7 Kodeksu etyki lekarskiej.

WZÓR ODSTĄPIENIA OD LECZENIA (do pobrania poniżej)

Prezentowany wzór nie jest wzorem powszechnie obowiązującym, który zostałby ustalony aktami prawnymi. Nie wyłącza on stosowania wzorów przyjętych w ramach istniejących organizacji lub prowadzonej praktyki lekarskiej.